

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strelătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrația tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Corespondențele sunt a se adresa la
Redacția „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 20.
Epistole nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSETIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rândul cu litere garmon — și timbru de 30 cr.
pentru fiecare publicare.

Prenumerării nouă la „Telegraful Român”

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe trimestrul Octubre-Decembrie al anului 1888, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foaiei.

Banii de prenumerație se trimit mai cu înlesnire pe lângă asignații postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerantului, al comunei, unde se află cu domiciliul, și eventual al postei ultime să fie scrise bine, ca să se poată ceta.

Se atrage atenția on. domni abonați, al căror abonament se sfârșește cu ultima Septembrie 1888, să-și înnoiască abonamentul, pentru că altfel espeditura va fi silită a sista spedarea foaiei*).

Editura „Telegrafului Român” în Sibiu.

* O înlesnire foarte mare în expediere se face prin lipirea unei fâșii de adresă dela abonamentul ultim.

Nr. 3369 Plen.

Notă oficială,

către toate organele bisericesci din archiepiscopatul român din Transilvania.

În înțelesul rescriptului înaltului ministeriu reg. ung. de culte și instrucție din 27 Iunie a. e. Nro 821 pres. se notifică spre conformare tuturor organelor bisericesci din arhidieceza noastră a Transilvaniei, că espedițiile oficioase către partidele aflătoare în Bosnia și Herțegovina, nescutite de tacă postală, pentru mai mare siguranță despre ajungerea la destinul lor sunt a se face prin mijloacele organelor politice locale, scriindu-se tot d'odată pe adresă „porto-mentes köszolgálati ügyben.”

Sibiu, 22 Septembrie, 1888.

Consistoriul arhidiecesan.

Nicolau Popea m. p.,
vicariu arhiepiscopal.

Nicanor Fratesiu m. p.,
secretar cons.

Sibiu, 26 Septembrie

Preste patru dîle se va întruni supremul nostru for legislativ bisericesc în sesiune ordinată. Vom avea deci ocazie să salutăm din inimă aici, în reședința noastră metropolitană, prezentanții clerului și ai poporului român ortodox din întreaga

provincie metropolitană, adunați în numele Domnului, pentru afilarea căilor și a mijloacelor celor mai salutare pentru înaintarea în cultură a poporului nostru doritor de a fi pas cu popoarele conluncioare.

Congresul nostru va avea să reguleze unele lucruri de controversă, și în special va avea să aducă norme generale pentru întreaga provincie metropolitană, ca să fie uniformitate în întreagă viață noastră bisericescă pe toate terenele, și în toate ramurile administrației.

Are grele probleme de deslegat congresul acesta, probleme, care până acumă încă nu au intrunit vederile tuturor factorilor în o deslegare salutară, și noi din capul locului declarăm și acumă, că aceste cestiuni de controversă nu au fost discutate după o noastră scință în organele noastre bisericesci, căci dacă erau discutate, astăzi am avea cel puțin cunoștință despre vederile dieceselor în singurătate casuri concrete.

La acest loc vom suleva o cestiune, care de bună seamă va forma obiect de discuție în sesiunea din anul acesta a congresului nostru național-bisericesc, anume, vom suleva cestiunea apelabilității, care s'a pertractat și în sesiunea congresului din anul 1886 și s'a aménat, comunicându-se proiectul presentat de consistoriul metropolitan consistorielor eparchiale ca se ceară votul sinoadelor eparchiale în această cestiune de mare importanță pentru uniformă desvoltare a aşezămintelor noastre bisericesci.

După scință noastră două păreri principale s-au format până acumă în provincia noastră metropolitană cu privire la cestiunea aceasta; o părere admite apelabilitatea delă consistoriele eparchiale la consistoriul metropolitan fără nici o restricție, o altă părere admite apelabilitatea numai în cause matrimoniale și disciplinare, în celealte însă nu, anume nu o admite în cele administrative sub cuvântul, că acestea nu sunt apelabile, și au să fie decise definitiv la singurătatea consistorii eparchiale.

Nu este chemarea noastră ca la acest loc și tocmai acumă în ajunul sesiunii congresuale să ne declarăm, care dintre aceste două păreri este mai logică după principiile depuse în statutul organic, care este mai practicabilă între actualele noastre împregiurări, și care este mai salutară pentru o uniformă desvoltare a tuturor instituțiunilor noastre bisericesci în întreaga provincie metropolitană.

Părerea primă se pare a avea bază logică în statutul organic, care în dispozițiile generale sub punct V provede pentru administrarea și conducearea afacerilor bisericesci scolare și fundaționale câte un comitet și căte o epitropie în fiecare parohie

și protopresbiterat, eară în eparchie și metropolie câte un consistoriu, și sub punct VI dispune, că: Jurisdicția bisericească, atât în afacerile judițiale, cât și în cele administrative se va exercia prin scaunele protopesci, ca instanța I-a, prin consistoriile diecesane, respective arhidiecesan, ca instanța a II-a, și prin consistoriul metropolitan ca instanța a III-a.

Vedem astăzi, că după aceste dispoziții generale trei instanțe sunt instituite în organismul nostru metropolitan, și consistoriul metropolitan este instanța supremă, forul suprem; și dacă considerăm, că sunt agendele scaunului protopresbiteral, ajungem la concluziunea: că partea cea mai contraversată de părerea a II-a, adică alegerile fețelor bisericesci este pusă în lanțul instanțelor, care se termină la consistoriul metropolitan.

Acest principiu apare salutar, dacă avem în vedere uniforma desvoltare a instituțiunilor noastre bisericesci în întreaga provincie metropolitană și aceasta se va ajunge cu mult mai ușor, dacă dăm consistoriului metropolitan ocazia, ca precum congresul aduce norme generale pentru întreaga provincie metropolitană, asemenea și consistoriul metropolitan, ca organ suprem, să supravegheze uniforma aplicarea acestor norme generale pe toate terenele,

Părerea a două, neapelabilitatea cauzelor administrative, se motivează cu autonomia singurătăților eparchii, și cu împregiurarea, că consistoriul metropolitan, după cum este așa organizat, abia se poate întruni pe an odată. Dacă se va deschide ex lege prin normativ calea la apelație, atunci se va introduce o incertitudine ne mai pomenită, organismul metropolitan fără lipsă sănătății și fără motive plausibile se va complica, ce va apăsa greu asupra singurătăților eparchii, deoarece cu anii nu vom ajunge la finalizarea unei alegeri de invetitoriu, de paroch, etc., deoarece minoritatea nemulțumită totdeauna va apela causa.

Prin apelația tuturor cauzelor în cele din urmă suferă și va da arhiepiscopului, care după canoane e domn în eparchie, și trebuie să presupunem, că consistoriile eparchiale mai bine cunosc situația eparchiei, și ce fac, bine fac.

Datori suntem în fine să amintim și aceea, că o parte considerabilă de credincioși ai bisericiei noastre voesc deslegarea cestiunii deocamdată numai în formă, adică să nu se decidă apelabilitatea prin un normativ general, ci prin normative speciale, pentru exemplu a apelabilității alegerilor de preoți în regulamentul pentru instituirea de preoți etc.

Nu scim, care va fi votul congresului în această cestiune de mare importanță. Dorim numai, ca în

FOITĂ.

Documente pentru limbă și istorie.

(Urmare.)

4. Extractus e relatione Conferentiae in rebus transilvanicis dto 5 Mai 1747.

Celebrata est hoc die sub praesidio Iosephi Lotharii s. RI. Comitis a Königs Egg Campi Marchali, praesentibus in margine positis ministris et aliis Consiliariis ministerial. in rebus transilvanicis conferentia;

Ad punctum 4-um. In quo de eliminandis in montibus et eremis de gentibus sub praetestu pietatis multum mali patrantibus Calugeris schismaticis, nec non arcendis graecis illis quaestoribus, qui ad multam in Transylvaniam Pptu stabilitam societatem spectant et questus titulo in rebus unionis impedimento sunt, agitur, observandum venit; expediendis hoc in passu ad loca debita, Mandatis ob nationem politicanum inserendum esse, quod Calugerorum intuitu, non reliquia, sed alia politica et juris motiva prout sunt, securitas publica, transgresio, mandatorum a terra ppe editor hisque similia.

Ad P. 5-tum. Librorum schismaticorum inductionis prohibitio ad unitas, adeque illos Cottus, sedes, etc., Districtus foret modificanda, in quibus schismatici non sunt tolerati, generaliter autem pos-

set demandari, ut omnes eius generis deinceps inducendi libri a tricesimorum et Teloniorum officialibus antequam redenterunt, Patribus societatis Jesu illis in locis, ubi eius modi librorum fit inductio, ad praeviam Censuram consignentur, quo per actu si relevantes non subversarentur Considerationes, proprietarii reddentur.

Postremo agit de quadam emigratione non nullarum Valachicarum familiarum elapsa proxime ac state Moldaviam.

Punctele următoare tractează anume:

P. 5. Despre formarea de două senate jud. & pol. la gubern și înmulțirea de 2 consilieri sup. cathol.

P. 6. Denumirea de comes a lui Bausner ex acathol. și a Bürgermeisterul. West ex cathol.

P. 7. Regularea contribuției după o sistemă noastră.

P. 8. Plătirea unui rest din cassa provincială în statul militar.

P. 9. Cere opinione dospre usurarea iobagilor.

P. 10. Sanitare.

P. 11. Zulage de 200 fl. pentru revisorul Wolf.

P. 12. Ordinează, ca pe familiile acelea dela cari s'au luat moșiele pentru granițieri, să se colonizeze arie și să le asigneze loc de așezat sub grea respondere.

Colect. de I. c. d. P.

5. Maria Theresia eto.

Illustres, Reverende etc. Tametsi ortis discordis et hinc Unitum inter, ac non unitum Graeci Ritus in haereditario illo nostro Principatu sequacem Clerum ac Populum Valachicum secutis ad Nos cum Vestri medio, tum aliunde delatis querelis compendis, sedandisque animorum motibus pro materna subditorum nostrorum felicitatem conservandi, imo augendi cura, ac studio indefesso, congruas, salutares, et si justa clementissimam nostram mentem rite observatae ac effectui datae fuissent, efficaciam nocturas benique edideramus Resolutions ordinationesque ad vos tempore in tempus eo fine rescriptas, ut pro officii vestri ratione atque auctoritate vobis attributa, illorum observatiam, debitamque iisdem partitionem apud universos et singulos studiose procuretis.

Displicenter nihilo minus experimur, per missos in Principatu extraneos seductores et disseminata hinc inde concitatoria et seditionis scripta, plures ex non unitis Valachis eo permotis esse, ut cum prius in fide et obsequio perstiterint, Varios excessus committerent, juxta patriarchum legum tenorem gravibus poenis procul dubio obnoxios.

(Va urma.)

ori ce cas, să se aibă în vedere interesele generali bisericesci, și atunci lucrarea congresului va fi sa lutară.

Revista politică.

Răspunsul, ce l'a dat episcopul Strossmayer scaunului papal din Roma e comentat din nou de presa monarhiei noastre. O parte a presei scrie articoli de tot aspru la adresa episcopului, carele se consideră de cel mai mare propagator al panslavismului. „N. Fr. Presse“ nu poate de loc pricepe, ce e de a se înțelege în cuvintele: „Consciința-mi e curată“ Voesce să dică doară, că el, ca episcop catolic, crede a face și pe Rusia catolică, ca apoi cu puterea acesteia să se ajungă misiunea universală. Bine, dar episcopul a scris mai departe: „Eu nu sum multămit cu sistemul politic actual din țara mea“. El nu i s-a multămit, după cum dice, fiindcă predominase un sistem de apărare asupra unei națiuni mari și libere. Dar se întrebă acum numita foaie, că dacă episcopul voiesc catolisarea Rusiei, și că, dacă în acest sens a fost părțea la sărbătoarea din Kiew, ce are de a face cu aceea sistemul politic din Ungaria. Ce motiv poate fi acesta într-o epistolă de rectificare, adresată papei, pentru că a luat parte la serberea „chismatică“. El nu e multămit cu guvernarea de adi. Aceasta o vom ține-o minte dice „N. Fr. Presse.“ Ea e adecație o politică ascunsă a slavilor și episcopul tot mai îndrăsnește să spună neadeverul și încă în o epistolă către Papa.

Partea oficială a vizitei împăratului german la Viena s'a arătat destul de evidentă în vorbirea sea ca răspuns la vorbirea Maj. Sale monarchului nostru la dinel, dat în onoarea înaltului oaspe. Împăratul Wilhelm n'a venit ca străin, ci împlinescă una dintre cele mai sfinte dorințe ale moșului seu și ridică păharul pentru înaltul veneratului său aliat. Vorbirea a făcut o deosebită de placută impresiune atât în cercurile monarhiei noastre, cât și în populația germană. „Nordd. Allg. Ztg“ scrie: Toastele ambilor împărați vor produce desigur bucurie în populația germană, deoarece în ele se cuprind cel mai mare bun: pacea. Toastele caracterizează înalta cultură a ambilor monarhi. Alianța, ce o a încheiat înțelepciunea împăratului Wilhelm I-iu, o va pași nepotul cu cele mai intime legături de amicizie spre binele și folosul Europei întregi. Aceste sentimente se exprimă și prin toastele pentru ostășime. — Diariul „Voss. Ztg.“ scrie despre toastul împăraților: Aceleia au fost mai mult decât acte de nobilăție, ele sunt sigilarea unei alianțe duravere și înfrățirea armelor, când unul dintre popoare va fi silit să-și apere libertatea.

După ceremoniile din Viena și după ce împăratul german a primit în audiență pe ministri Kálmán, Tisza și-a avut mai multe convorbiri cu monarchul nostru a plecat la vînătoare în Stiria, cu monarchul nostru. Notificăm la acest loc, că conform programului de mai înainte, a sosit pentru aceste vînători și regele din Saxonie. O nedumerire să a produs însă în multe cercuri conducătorii, și care încă rămâne tot nelămurită: Împăratul Wilhelm a conferit orduri și brillante bărbăților maghiari. Pentru ce numai acestora, se întrebă lumea?

În afacerea cu Geffken circulă mai multe sciri. După unele autorul memoriilor va fi curând pus în libertate; după altele însă el va fi aruncat în închișoare. Fapt e, că soția inculpatului a mers la Friedrichsruhe, unde a voit să se întrepună pentru bărbatul său, dar cancelariul de Bismarck n'a voit să o primească în audiență. O telegramă lungă adresată de rudele lui Geffken cancelariului încă a rămas fără nici un răspuns.

E definitiv stabilit, că camerele franceze vor fi conchamate pe 15 i. c. n. După impresiunea, ce o a făcut în toate părțile decretul cu privire la străinii din Franța se crede, că camera deputaților nu va fi ferită de o interpelație, care poate va da mult material de discutat. „Temps“ aflat de ilegal cu toate, că consiliul de ministri se compune din cei dintâi iuristi ai Franței. Numita foaie nu și poate închipui, că acel Goblet, care s'a exprimat odată, că în Franța străinii nu vor fi de loc asupriți, să vină acum și să subscrive un astfel de decret.

O epistolă adresată din Sofia diariului „Times“ afirmă, că acum ca nici când altădată în Bulgaria lucrurile s'a întors pe partea Rusiei și aceasta din motivul, că grecii din Macedonia, sprințini la Poarta din partea Rusiei și exercită în pace serviciul d-șesc, ce bulgarilor li s'a interzis. Bulgaria văd bine, că numai sub influența rusă pot să-și mai căstige drepturi. Preotul, carea până bine de curând mergea mâna în mâna cu guvernul a apucat altă cale și lucră pe coarda rusească. Se asteaptă deci încă la lucruri mari în Bulgaria.

Corespondențe particulare ale „Telegrafului Român.“

De sub viile Mercurei, 23 Septembrie, 1888.
Mijlocul este în totdeauna superior scopului, căci îl regulează acestuia valoarea; pentru aceea, când biserică noastră a acceptat în mediul ei de dezvoltare forma strict constituțională, mijlocul însuși și a devenit oarecum superior scopului, căci forța organizației noastre bisericesc, partea eminentă de dezvoltare în biserică noastră, s'a condiționat foarte mult dela acel mediu, dela constituțione.

Și mare a trebuit să fie entuziasmul bisericei noastre, mare a trebuit să fie increderea în formula aceasta, pentru că ea să fie acceptată. Ce e drept timpul de acum 20 ani încă a fost un felu de agent al ilușinilor constituționali, își va fi avut și el partea sa firească în cumpăna decisiunilor, pentru noi un lucru însă totuși se mai poate afirma: că liberalismul frumoasei noastre constituționi bisericesc este a se reduce mult și la caracterul nostru românesc — vorba lui Heliade —: românul devine creștin, pentru că a fost totdeauna adoratorul al libertății și egalității.

Cadru însă menit a reprezenta un tablou pecât se poate de mare, constituționea, să admis la noi drept formulă pentru o mai priințioasă dezvoltare a organismului nostru bisericesc, ca în trecut.

Nu incapă în cadrul unei corespondențe, ba nu este nici chiar oportun, a atinge și numai în treacăt măsura acestui succes. După o pracsă a bisericei noastre de aproape două decenii în viața constituțională întrebarea mai specială totuși se poate atinge și anume: Cari sunt în fine factorii adevărați, cari garantează în formula constituțională doritul progres în biserică? Constituționea prevede o mulțime de corporațuni, începând de jos dela parochie până sus la cea mai înaltă colectivitate. Și a bună seamă în raportul acestor corporațuni ne este dat să vedea și să căutăm prosperarea organizației noastre bisericesc; ear considerând timpul din ce în ce mai greu, ce se succede în genere pentru noi români din această patrie, trebuie să dicem da! pe lângă jertfe mari, dar în mijlocul vîrtejurilor de tot felul, ce ne încungură, am susținut cu bărbătie lupta pentru biserică, și să sperăm, că în spitele viitoare, tactul și înțelepciunea celor chemați a conduce vor scă să ocrotească și mai departe interesele vitale ale bisericei noastre.

Dar alătura cu această măngădere o serioasă îngrijire pentru viitor nu este eschisă. Inima celui mai deaproape interesat de prosperarea și viitorul bisericei noastre trebuie să se cuprindă de această îngrijire îndată ce va reflecta mai specific la actualul teren de dezvoltare în biserică noastră. Căci după o pracsă de aproape două decenii în constituțione, adi se poate enunță drept formula matematică rezultatul de până aci, că fie întocmirea raportului dintre osebitele noastre corporațuni bisericesc încă pe o odată așa de perfecte, factorul capital în dezvoltarea bisericei noastre este și va rămâne preotul. Soartea lui este soartea bisericei în înțelesul cel mai strins; așa a fost în trecut, așa va fi în viitor și barometrul acesta este cea mai sigură măsură la noi ca și la toate celealte confesiuni în biserică creștină.

Nu voiu de felu să apar părtinitorii al acestor dintre fi bisericei noastre, cari și adi mai țin de oportunitatea de a se opri la întrebarea principală: dacă e sau nu adecuată, dacă e sau nu admisibilă constituționea la noi în actuala ei formă. Prește aceasta întrebare să a trebat la ordinea dilei atunci, când constituționea să a turnat în actuala ei formă sanctionată. O avem, trebuie să susținem și toti fi adevărați ai bisericei noastre cu durere pentru binele și viitorul ei trebuie să-i vedem uniti în giurul următoarelor probleme: 1. a susținere și ocrotirea principiul constituțional în biserică și 2. în cadrul ce ne e dat a lucha în toată sinceritatea la dezvoltarea acestui principiu, a-l adecua binelui și progresului în biserică.

Și numai în cadrul acesta voiu și eu să rămân, când ating întrebarea: care este starea preotului, factorul capital în dezvoltarea bisericei noastre acum, după aproape două decenii în constituțione?

A specifică aici un răspuns mai detaliat, ar fi ce e drept interesant, dar foarte anevoieios. El este o temă de un cuprins mai larg, o lucrare mai cu situație, care aici e greu să se facă. Dacă ar fi însă să se dea un răspuns mai general, apoi viața în constituțione pentru preot s-ar putea reasuma în următoarele: roadele pentru alții și toate greutățile pentru preot. Aceasta trebuie să fie convingerea celor ce a purtat că de către oficial preotesc în viața constituțională.

Ce e drept, tovarășia dintre preot și mirean în constituțione s-ar părea, că obligă la egale sarcini, la egal interes, sau într-un înțeles mai impropriu la egală asuprire în purtarea sarcinilor; în aplicare

însă nu e așa. Preotul numai el singur se bucură adi de întreg odiul, ce aduce cu sine aplicarea și susținerea la noi a formelor constituționale; el îi suportă toate greutățile, cu toate că raportul dintre influență, ce i se recunoasce și responsabilitatea, ce o are, nu prea e drept.

De aproape 20 ani preotul vede, cum cruce-riul adunat cu greul lumii în disc sub îngrijirea lui se frângă în două și se plătesc cutări bărbat de incredere ocasiunea de călătorie la scrutinul, ba adesea și diurn, preotul însuși aleargă apoi în toul iernii la colegiul electoral, ear pretensiunile unui biorocrat crescând, este deja o sarcină, care în condițiunile, în care i este dat să trăiască preotul român, numeră adi între cele mai grele. Și aici trebuie să se mai adaugă apoi grava împregiurare, că statul prin organele sale începe a impune preotului sarcini dea dreptul; felurite date și rapoarte pentru organele statului tind să face din preot un felu de funcționari al seu, fără să-i tindă cea mai mică remunerare. Ba vedem, că pe lângă toată constituționea bisericei noastre, sistemul de adi a mers până să și vîre măna în fundul altariu lui și cu de-a sila să pretindă contribuiri la un fond — la fondul de pensiune învețătoresc — de care biserica noastră nu poate purta nici o evidență și n'are nici o influență asupra lui.

Sunt grele timpuri pentru biserica noastră, este greu lovit însă preotul, care cade și se ridică cu ea. Soartea lui este soartea bisericei; ear calculând la greutățile și răspunderea tot mai gravă, ce-l încogîră, răspunsul la întrebarea: că ce a primit preotul în schimbul greutăților, ce i s'a creat, este posomorit. Din rău în mai rău ar putea fi răspunsul! Afară de biblioteca protocoalelor sinodale și congresuale preotul nu s'a ales cu chiar nimic. Pentru soartea lui nu s'a esoperat nici o îmbunătățire, ear dacă este adevărat, că și în constituțione preotul rămâne factorul capital pentru prosperarea bisericei, atunci ar fi timpul ca în cadrul acelei constituționi să se caute — dacă există — și pentru el modalitatea de îmbunătățire.

Intruirea părinților bisericei noastre în suprema corporațione bisericească este iminentă.

Ocazia este deci la mână, ca între cestinile de interes mai înalt să se fie dat a vedé atingându-se și cestină aceasta.

Un preot.

Afacere personală.

Onoratului public cetitoriu al „Telegrafului Român“ îi este cunoscută o afacere personală a mea cu dl Septimiu Albini, din cele publicate în Nr. 120 și 123 din anul trecut și Nr. 96 din a. c. Acum, deoarece, după cum cetești în foile din Budașta — afacerea s'a decis și la înaltă Curie, în mod favorabil pentru dl S. Albini, în interesul reputației mele, datoriu sum să mai revin pe aceasta cale asupra cestinii.

Cine a petrecut cu atențione atacurile vehemente ale „Tribunei“ cam pe la sfîrșitul anului trecut de sub titlurile „Crisa dela scoala de fete“; „Scandalul din Arad“ etc. etc. și va aduce aminte, că abia a rămas neatacat directe sau indirecte om de ceva valoare din Sibiu netribunist, și astfel oarecum numai natural e, dacă și eu ca redactorul „Telegrafului Român“, carele totdeauna resolut a dat afront uneltirilor „Tribunei“ am fost atăcat personal de onorabili cavaleri dela „Tribuna“, cari aflat de a lor chemare, a mi pună eventual chiar și pistol în pept, pentru că am susținut nisice fapte, de cari se genează că ies la publicitate.

Am făcut adecație în Nr. 120 din anul 1887 într-altele:

„Chiar în localuri publice, ei au masă separată, dela care alungă pe persoanele, cari nu le aparțin lor. Putem servi exemplu recent în aceasta privință.“

„Dela oamenii, cari aparțin grupului lor pretind, că să nu comunice cu alții, și se cerceteze numai convenirile lor de Vineri seara pe „Bergel“ și de toate dilele în „Café Lazar.“

„Putem servi cu exemple, că pe un redactor și pe un colaborator de a-i „Tribunei“ i-au provocat să nu comunice cu netribunii nici chiar prin restauraționi.“

Nisice adevăruri, pre cari deneșii, tribunșii, le sciu mai bine, dar i genează să le scie lumea din afară de Sibiu.

Mi s'a cerut deslușiri în numele dlui Pompiliu Pipos, colaborator la „Tribuna“ și cununat al meu, prin dl Septimiu Albini și Sabin Barcian, un luter la care nu eram obligat după lege, dar conști de adevărul susținut și basat pe probe autentice, li-am dat deslușirea cerută, ba în buna credință, că am de a face cu nisice oameni onorabili, la o întrebare de caracter mai mult confident a dlui S. Albini, le-am numit chiar și persoanele cărora li s'a făcut aceste imputări, dar dnilor tribunșii le trebuea cu ori ce preț scandal nou, și astfel abusând în mod infam de preventirea mea amicală a împins lucrurile

să se desvoalte, după cum acelea s'au desvoltat, și cări afu de prisos ale mai resuscita.

Între atari împregiurări, ce era de făcut, decât să recerc autoritatea competentă pentru de a me putea apăra contra infamiilor malicioase și tendențioase. Dar un incident de rea administrare la oficiul de postă — trebuie să dic deocamdată — a adus cu sine, că arătarca făcută contra lui Septimiu Albini, la tribunalul reg. din Cluș, ca for competent pentru delice de presă, pusă pe posta de aici la 29 Decembrie 1887 st. n. recomandată, adresată corect judeului investigătoru, conform ordinației ministeriale ce regulează procedura în afaceri de procese de presă, — și ajunsă epistola la Cluș a doaua și, aceea n'a fost înmanuată adresatului, carele și locuința și biroul și lare in Cluș, ci umblând pe la Zsuk, după 3 luni mi se restitue prin oficiul postal de aici, fiind pe covoră numai atâtă însemnat: *viszata*.

La tot casul aceasta e o întemplierare foarte cu riaosă în felul seu, ca se fie posibil așa ceva la oficile noastre postale astăzi, când dispunem de o comunicație atât de perfectă; și e și mai curios, când judecătorile noastre admit, ca pentru o iegularitate a unui **oficiu public**, ce stă sub garanția statului, să suferă scurtare în dreptul seu un cive al statului; dar dacă așa ceva convine cu principiile de drept și ale ecuității, apoi eu n'am ce să fac, e evident, că pe mine în aceasta afacere vre-o neglijență sau incorectitate nu me poate privi, și nu pot alta, decât cu regret să constat faptul condamnabil. Astfelui observ, că judecând după cuvintele unui domn din Cluș, apartinătorul tot grupului tribunist 'mi da ansă a avé oare-cari lănueli, și pentru a se putea constata adevărul în aceasta privință, încă nu e prea târziu, și s'a și facut pași de lipsă.

Pentru cele susținute în foaia, ce se află sub redactarea mea, totdeauna am fost și sum în stare a-mi da seamă, pentru că neadeveruri nici când nu am susținut, și astfelui e starea lucrului și în casul concret.

Am dis în Nr. 123 din anul trecut că: „Eu am dovedi despre celea ce am publicat în diariul cel redactez, sciu însă ce-mi este datorință de redactor și nu me simt datoriu ale legă de nasul fie-cui.“

Și astfelui, ca Onoratul public să se poată convinge despre adevărul susținut, las să urmeze aci o declarație a unuia dintre domnii, cari mi au împărtășit cele susținute în Nr. 120 din a. trecut, dar din respect cătră domnii despre cari e vorba, deși pentru děnsii toată afacerea numai atunci ar putea fi genantă, dacă s'ar susținé: că s'a și conformat acelor provocări — după cum și e înțelesul acestei dicieri, ce însă — spre onoarea dlor fie dis — nici când nu o au făcut, — dar trebuie să omit cu totul numirea persoanelor și pentru ca nu cumva onorabil domn Septimiu Albini se creădă că i stau la poruncă.

Declarația sună astfelui:

Declarație.

La cererea particulară ce mi se face, declar: că discutând cu dl redactor al „Telegrafului Român“ dl Dr. R. Roșca la o întâlnire ocasională avută cu děnsul, miserile vieții noastre politice și sociale din timpul din urmă de aici din Sibiu, și amintind și despre bunele relații prietenești de odinioară, între altele i am împărtășit și aceea faptă caracteristică, că adecăt pe timpul când eram și eu diarist, mi s'a întărit se aud din gura lui C. P. P. fost redactor al „Tribunei“ și din aceea a lui R. P., fost colaborator al acelui și diar, că mai marii lor, nu văd cu ochi buni, că ei se au bine cu cestialți, cari nu eram tribunisti, ba că celui din urmă i-s-a făcut chiar imputare directă, că pentru ce umblă pe stradă și de ce convine în restaurații cu mine și cu colegii mei de birou.

Nu regret, că dl redactor Dr. R. Roșca s'au folosit de aceasta comunicare a mea, ce nu i-am făcut-o în secret și fapt adevărat, și-l autorizez a face us de aceasta declarație a mea, ori cumva astă cu cale.

Sibiu, 9 Decembrie, 1887.

I. G. Barbu.

Las deci la aprețarea On. public nepreocupat să judece, dacă eu, care recunoște publice, că am comis o greșală foarte mare, când față de nisice oameni atât de răi la inimă m'am purtat prevenitoru, ba prea preventoriu, — dic, las la aprețarea On. public să judece dacă eu sum nevrednic de societatea oamenilor de bine, sau dl Septimiu Albini, care a abusat de prevenirea mea în mod neierat între oamenii onorabili.

Dr. R. Roșca.

Varietăți.

* (Intrunirea consistoriului metropolitan.) Ieri s'a intrunit consistoriul nostru metropolitan, pentru rezolvarea agendelor ordinare și a altor obiecte, ce sunt a se prezenta congresului național bisericesc, ce se va intruni Sâmbăta.

Spre acest scop a sosit cu trenul de ieri dimineața Preasântie Lor: Domnul episcop Ioan Popasu din Caransebeș și Domnul episcop Ioan Metian din Arad, precum și alți asesori consistoriali din Ungaria și Bănat.

* (Deputați congresuali). În cercul Iam este ales de deputat mirean pentru congresul naț. rom. bis. dl Antoniu Mocsnyi de Foen, eară în cercul Oravița dl advocaț Coriolan Brădicean.

* (Necrolog.) Amalia Stanislav născ. Eisler, în numele filor sei Teodor, Wilhelmina, Amalia Aurelia, Alecsandru, Maria, Cornelia și Lamberta adănc întristată face cunoscut, că prea iubitul să resp. tată: **Teodor Stanislav**, maior ces. reg. în pens. poses. al medaliei de răsboiu și de servit după lungi și grele suferințe, a adurmit în Domnul la 5 Octobre 1888, dimineață 11 oare a. m. în etate de 67 ani.

Rămășițele pămîntesci ale scumpului decedat se vor transporta Duminecă la 7 l. c. 3 oare p. m. în capela spitalului gar. ces. reg. Nr. I, (IX B. Sensengasse Nr. 2) după ritul gr. or., eară de aici în cimitirul central în cripta proprie spre eternă odihnă.

Hernals și Viena, 5 Octobre, 1888.

Regretăm mult perderea, ce a indurat familia Stanislav prin perderea lui maior, carele mai mult timp a fost și membru al comisiunii tipografiei noastre archidiocesane.

* (Constituirea societății „Andreiu Șaguna“.) În 18 Septembrie, 1888 v. membrii societății de lectură „Andrei Șaguna“, adunați în sala cea mare a seminarului în o ședință presidiată de dl profesor seminarial Ioan Popescu, s'au constituit pentru anul scol. 1888/9 în modul următoru: De președinte al societății s'a ales dl profesor seminarial: Dr. Ioan Crișan, de vice președinte al societății și președinte al comitetului: Demetru Goia cleric c. III, redactor al foaiei societății: Nicolae Carpinișan cleric c. III, notariu al corespondențelor și archivar: David Pop cleric c. III, notariu al ședințelor societății: Ioan Stroia cleric c. II, bibliotecariu Dionisie Juga cleric c. II, vice-bibliotecariu Ioan Paul pedag. c. I, cassariu Elia Dobrota cleric c. I și controlor: Ioan Orășian, cleric c. III.

Membrii în comitet: George Enescu și Aleman Galea clerici c. III, Petru Niculescu și Petru Popovici clerici c. II, Cornelius Perșenar și Emil Verzea clerici c. I, Iuliu Pitic pedag. c. III, și Ioan Rechișean pedag. c. II.

După alegere, presedintele prin o cuvântare călduroasă, accentuând scopul, ce-l urmăresce societatea „Andrei Șaguna“, dă unele invitații în ceea-ce privesc modul de a procede în orice societate, în deosebi o îndeamnă la parlamentarism. În fine, după ce desfășură ideile arătate doresc ca membrii societății să trăiască în frăție și mulțamire.

* (Procesul de presă al d-lui Stefan Albu). Juriul din Arad, după cum se știe a fost condamnat pe dl Stefan Albu la un an închisoare și 500 fl. amendă în bani, pentru doi articoli publicați în „Romänische Revue“, în contra carei sentință a insinuat recurs de nulitate la înalta Curie, care a și dat loc recursului, cassând sentința tribunalului din Arad, și astfelui se va fină o pertracare nouă înaintea unui juriu, ce se va designa prin ministrul de justiție.

* (Diarul nou). Am luat notiță într-unul din numerii anterioare ai foaiei noastre despre o adunare a unor fruntași în Viena pentru înființarea unui jurnal, care să combată aspirațiunile maghiare și politica prusiană. Acest jurnal va apărea dela 1 Novembre a. c. în capitala monarhiei sub titlul: „Swartz-gelb“, organul ideilor Austriei vechi și ale statului unitar. Din programul acestui jurnal se vede, că el lucră pentru egală îndreptățire a tuturor naționalităților și pentru autonomia istorică a popoarelor, căci în sfera noții de stat austriac trebuie să și aibă fie-care țeară și fie care popor drepturile sale nevătămate. Politica de aici e greșită și numai sub politica vechii Austriei se mai poate ea ridica ca odinioară; numai când cele mai valoroase popoare nu vor sta în opoziție și aceasta se va întâmpla, când Boemia, Croația și marea principat Transilvania vor fi mulțamite. Abonamentele se fac la administrația diariului „Schwartz gelb“ în Viena, Währing, Herrengasse 12.

* (Sinucideri). Din Viena s'a telegrafat diariului local „Sieb. Deutsch. Tageblatt“ următoarele: Comiul Frideric Kraus, și stud. pharm. Carol Kunst din Sibiu, cari locuiau împreună și erau amici intimi, după ce s'au petrecut vesel în cărcimă său împușcat cu revolverul. Ambii au lăsat căte o epistolă de rămas bun cu următorul cuprins: Kraus dise: Eu mi-am luat dilele, cariera mea aleasă mi-ar

fi fost strangularea. Kunst scrise amicului seu: Noi mergem ambi linistiți la moarte, ca și cum mergem la cărcimă. Ear în o epistolă cătră tatăl seu: Ușurință de minte nemărginită ne duce la moarte, eu promisem a face rigorosul și a nu face datorii. Nici o promisiune n'am ținut.

Lista

contribuitorilor generale la înființarea fondului general metropolitan în a. 1880.

I. Protopresbiteratul Alba-Iulia.

Cu discul: Miclești 1 fl. 91 cr., Păclișa 34 cr., Tîbru 60 cr. — Suma 2 fl. 85 cr.

Prin colectă dela particulaři: Cristesci 4 fl., Cetea 6 fl. 41 cr., Geoagiul de sus 6 fl. 05 cr., Magina 6 fl. 50 cr., Mămăligani 3 fl., Metes 3 fl. 47 cr., Miclești 2 fl. 09 cr., Păclișa 1 fl. 70 cr., Rimeș 3 fl. 20 cr., Tecșesti 3 fl., Teuți 5 fl. 52 cr., Tîbru 40 cr., Totoiu 4 fl. 55 cr. — Suma 52 fl. 99 cr.

Din lada bisericiei: Păclișa 1 fl., Totoiu 2 fl. — Suma 3 fl.

II. Protopresbiteratul Bistrița.

Cu discul: Bârladul român 30 cr., Buduș 84 cr. — Suma 1 fl. 14 cr.

Prin colectă dela particulaři: Bârladul român 3 fl. 85 cr., Blașfalău inferior 4 fl. 32 cr., Blașfalău superior 2 fl. 81 cr., Borgo-Bistrița 4 fl., Borgo-Ioseni 5 fl., Borgo-Mijloceni 8 fl. 10 cr., Borgo-Prund 5 fl., Borgo-Rus 1 fl. 70 cr., Borgo-Suseni 5 fl. 60 cr., Buduș 2 fl. 81 cr., Caila 4 fl. 44 cr., Chintelnic 5 fl. 47 cr., Coșna 7 fl. 20 cr., Cușma 3 fl., Ida-mare 2 fl. 70 cr., Simotelnic 1 fl. 04 cr. — Suma 67 fl. 24 fl.

Din lada bisericiei: Bârladul-român 1 fl. 20 cr.

III. Protopresbiteratul Branului.

Cu discul: Predeal 36 cr., Rășnov 83 cr., Simon a) biserică nouă 60 cr., b) biserică veche 96 cr., Vulcan 90 cr., Zernești 63 cr. — Suma 4 fl. 28 cr.

Prin colectă dela particulaři: Cheia 1 fl. 88 cr., Codlea 5 fl. 57 cr., Cristian 3 fl. 18 cr., Fundata 5 fl., Ghimbav 2 fl. 30 cr., Măgura 2 fl. 02 cr., Moeciu inferior 6 fl. 16 cr., Moeciu superior 2 fl. 20 cr., Pescera 4 fl. 30 cr., Poarta 5 fl. 30 cr., Predeal 2 fl. 78 cr., Rășnov 3 fl. 07 cr., Simon a) biserică nouă 7 fl. 91 cr., b) biserică veche 3 fl. 23 cr., Sirnea 3 fl., Sohodol 4 fl. 38 cr., Tohanul nou 2 fl. 16 cr., Vlădeni 3 fl., Vulcan 6 fl. 60 cr., Zernești 14 fl. 36 cr. — Suma 85 fl. 32 cr.

Din lada bisericiei: Cristian 1 fl. 82 cr., Măgura 43 cr., Pestera 1 fl., Zernești 10 fl. — Suma 13 fl. 25 cr.

IV. Protopresbiteratul Brașovului I.

Cu discul: Brașov-Schei 22 fl. 20 cr., Brașov-Tocile 3 fl. 34 cr., Brașov-vechiu biserică grecească 10 fl. 55 cr., Brașov-vechiu 1 fl. 6 cr., Brașov-Dârste 1 fl. 40 cr., Bacăfalău 1 fl. 50 cr., Cernat 2 fl. 32 cr., Satulung bis. veche 3 fl. 50 cr., Tărâlungeni 2 fl., Țințari 3 fl., Turchești biserică nouă 2 fl., biserică veche 3 fl. — Suma 55 fl. 87 cr.

Prin colectă dela particulaři: Brașov-Schei 150 fl. 20 cr., Brașov-Tocile 12 fl., Brașov-cetate, Sta-Tremie 174 fl., Brașov-vechiu (biserica grecească) 45 fl., Brașov-vechiu 14 fl. 94 cr., Brașov-Dârste 4 fl. 20 cr., Brașov-Stupini 6 fl. 50 cr., Bacăfalău 1 fl. 65 cr., Cernat 10 fl. 69 cr., Purcăreni 5 fl. 41 cr., Satulung bis. veche 24 fl. 40 cr., Satulung biserică nouă 19 fl. 78 cr., Tărâlungeni 6 fl. 46 cr., Țințari 5 fl. 47 cr., Turchești bis. veche 3 fl. 25 cr., Zizin 5 fl. 47 cr. — Suma 377 fl. 42 cr.

Din lada bisericiei: Brașov-Schei 300 fl., Brașov-vechiu (biserica grecească) 20 fl., Satulung bis. nouă 3 fl. 28 cr., Țințari 2 fl., Zizin 1 fl. — Suma 326 fl. 28 cr.

V. Protopresbiteratul Brașovului II.

Cu discul: Bod 35 cr., Baștelec 50 cr., Feldioara 50 cr., Herman 40 cr., Preșmer 35 cr., Rotbav 1 fl. 41 cr., Sânpetru 25 cr. — Suma 3 fl. 76 cr.

Prin colectă dela particulaři: Apața 13 fl., Bod 1 fl. 72 cr., Chichiș 2 fl., Crisav 4 fl., Dobrelău cu filia Baștelec 7 fl. 10 cr., Feldioara 1 fl. 10 cr., Herman 3 fl. 60 cr., Lișneu 3 fl. 40 cr., Biefalău 1 fl. 27 cr., Nou 2 fl., Preșmer 2 fl. 14 cr., Rotbav 4 fl. 9 cr., Sânpetru 3 fl. 96 cr. — Suma 49 fl. 28 cr.

Din lada bisericiei: Chichiș 1 fl., Biefalău 1 fl., Ozun 2 fl., Preșmer 2 fl. — Suma 6 fl. (Va urma.)

Loterie.

Sâmbătă în 6 Octombrie, 1888.

Buda: 75 21 54 2 50

Bursa de Viena și Pesta.

Din 6 Octombrie 1888.

	Viena	B.-pesta.
Renta de aur ung. de 6%	—	—
Renta de aur ung. de 4%	99.80	100.10
Renta ung. de hârtie	90.25	90.15
Renta de aur austriacă	110.25	110. -
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer oriental ung.	97.60	97.25
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer oriental ung.	—	

[1954] 1—3

CONCURS.

Conform conlusului luat în adunarea generală a despărțimentului IV al Asociației transilvane pentru literatură română și cultura poporului român, ținută la Mercurea în 6 Octombrie 1887, se scrie concurs cu termin până în 18 Octombrie a. c. st. n. pentru conferirea duor stipendii de căte 15 fl. v. a. pentru doi invățători de meserii din acest despărțiment, precum și alt stipendiu de 15 fl. v. a. pentru acel invățător din despărțiment, carele au devenit cel mai bun progres intru instruirea pomologiei.

Invățătorii, cari vor a dobândi vre-unul din cele două stipendii, au a produce și următoarele documente:

1. atestat de botez;
2. atestat dela scoala industrială;
3. atestat dela măiestru despre purtare și aptitudine;
4. atestat de paupertate;
5. copia contractului încheiat cu măiestru.

Sas-Sebeș, în 6 Octombrie, 1888.
Direcția despărț. IV.

Piso.

David.

ad. Nr. 205. [1941] 3—3

Coneurs repetit.

Fiind că în urma primei publicări de concurs din Nrii 55, 56, și

Ad Nr. 387 [1043] 2—3
CONCURS.

Fiind că la concursul publicat în "Telegraful Român" Nrii 64, 65, și 66 ex 1888 pentru ocuparea postului de paroh din parochia de classa a III-a Oresti*) protopresbiteratul Lupșei, nu s'a instituit nici un concurrent, prin aceasta se scrie nou concurs cu terminul de 30 dile dela prima publicare tot sub condițiunile cuprinse

*) În Nr. 96 s'a publicat greșit Orăștie. Red.

în punctele 1. 2. 3 și 4, cari dau un venit anual de 215 fl. 60 cr.

Doritorii de a competa la acest post se invită ca în terminul indicat să și trimită cererile lor instruite în sensul stat. org. la subsemnatul oficiu protopres.

Ofenbaia, în 1 Septembrie, 1888.

Pentru comitetul parochial
Ioan Danciu,
protopresbiter

ad Nr. 247.

[1939] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor invățătoresci la scoalele poporale gr. or. române din comunele mai jos, însemnate din tractul protopresbiteral al Clușului, se scrie concurs cu termin de 30 dile dela prima publicare.

1. Butene, cu salariu anual de 100 fl. dela popor, quartir și lemne de foc pentru încăldit.

2. Călata-mare, 200 fl. dela popor și quartir în edificiul scoalei.

3. Călățele, 150 fl. dela popor, quartir liber în edificiul scoalei și lemne trebuințioase pentru încăldit

4. Finciu, 100 fl. dela popor, quartir în scoală și lemne de foc.

5. Măguri, 100 fl. dela popor, quartir și lemne de foc.

6. Panic, cu 150 fl. dela popor, quartir în edificiul scoalei și lemne de foc.

7. Sebeșul-mare, cu salariu de 250 fl. dela popor, quartir în edificiul scoalei cu grădină de legumi, 4 orgii de lemn pe sama scolioi și a invățătoriului.

Doritorii de a ocupa vre unul din acestea posturi, au și astăzi suplicile lor de concurs instruite conform legilor în vigoare, la subsemnatul oficiu protopresbiteral, până la terminul susindicat.

Cluș, 1 Septembrie, 1888.
Oficiul protopresbiteral în contelegeră cu comitetele parochiale.

Vasiliu Roșescu,
protopresbiter.

Nr. 40

[1945] 1—3

EDICT.

Maria Maniu din comuna Fofeldea, care de 4 ani de dile a părăsit cu necredință pe legiuitor ei soț Ioan Ciogu, tot din Fofeldea, se citează ca în termin de 6 luni dela prima publicare a acestui edict, să se prezinte înaintea subsemnatului for matrimonial, — căci în cas contrară causa divorțială se va decide și în absență mai susmenționate pribegie.

Scuinul protopresbiteral gr. or. al tractului Agnita.

Agnita, 20 Septembrie, 1888.

Sabin Piso,
protopresbiter.

Se deschide abonament pe anul 1888

la

„Amicul Familiei“ Diariu beletristic și encyclopedic-literar — cu ilustrații. — Cursul XII. — Apare în 1 și 15 di a lunei în numeri câte de 2—3 coale cu ilustrații frumoase; și publică articluri sociale, poesie, novele, schițe, piese teatrale și a. — Mai departe tragează cestiuni literare și scientifice cu referințe la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atenție viața socială a românilor de pretutindene, precum și a celorlalte populații din patria, și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuescă a face câte o oară plăcută familiei strivite de grigile vieții; și peste tot nisuescă a întinde tuturor individelor din familia și petrecere nobilă și instructivă. — Prețul de prenumerație pe anul întreg e 4 fl. pentru România și străinătate 10 franci — lei, platibili și în bilete de bancă ori marce postale.

„Preotul Român“ Diariu bisericesc, scolastic și literar — cu ilustrații. — Cursul XIV. — Apare în broșuri lunare câte de 2½—3½ coale; și publică portretele și biografiile arhieciilor și preotilor mai distinși, precum și alte portrete și ilustrații, — mai departe articluri din sfera tuturor științelor teologice și între acestea multime de predice pre Dumineci, sărbători și diverse ocazii, mai ales funebrale, — apoi studii pedagogice-didactice și scientifico-literare; și în urmă tot soiul de amănunte și scrisi cu preferință celor din sfera bisericească, scolastică și literară. — Prețul de prenumerație pe anul întreg e 4 fl. — pentru România 10 franci — lei, platibili și în bilete de bancă ori marce postale.

= Colectanții primesc gratis tot al patrulea exemplar. =

= Numeri de probă se trimit gratis ori-cui cere =

 A se adresa la „Cancelaria Negruțiu“ în Gherla — Sz.-Ujvár. — Transilvania.

Tot de aici se mai pot procura și următoarele cărți din editura propriă:

Apologie. Discursiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Români, învederile și rectificările de Dr. Gregoriu Silaș. — Partea I. Paul Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Sincai. Prețul 30 cr.

Renascerea limbii românescă în vorbire și scriere învederă și aprețiată de Dr. Gregoriu Silaș. (Op. complet). Broșura I. II și III. Prețul broș. I. II. căte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Toate trei împreună 1 fl.

Cuvântări bisericescă la toate sărbătorile de preste an de I. Papu. Un volum de preste 25 coale. Acest op. de cuvântări bisericescă întrecoate opurile de acest soi apărute până acum — având și o notiță istorică la fiecare sărbătoare, care arată timpul introducerii; fazele prin care a trecut și modul cum s'a stabilit respectiva sărbătoare. Prețul e 2 fl.

Barbu Cobzariu. Novelă originală de Emilia Lungu. Prețul 15 cr.

Poterea amorului. Novelă de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 20 cr.

Idealul perdut. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 15 cr.

Opera unui om de bine. Novelă originală. — Continuarea novelei: „Idealul perdut“ — de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 15 cr.

Fântâna dorului. Novelă populară de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Codrean craiul codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Ultimul sichastru. Traduție de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

El trebuie să se însoare. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețul 25 cr.

Branda sau nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragos. Novelă istorică națională. Prețul 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Prețul 30 cr.

Probitatea în copilărie. Schiță din sfera educației. După Ernest Le-gouvé. Prețul 10 cr.

Herman și Dorotea după W. de Goethe, traducere liberă de Constantin Morariu. Prețul 50 cr.

Ifigeni în Aulidia. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Petulantul. Comedie în 5 acte, după August Kotzebue tradusă de Ioan St. Șuluț. Prețul 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicora, prof. gimnas. — Cu portretul M. S. Regina României. Prețul 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buțescu. Un volum de 192 pagini, cuprinde 103 poesii bine alese și aranjate. Prețul redus (dela 1 fl. 20 cr. la) 60 cr.

Trandafiri și viorele, poesii poporale culese de Ioan Pop Reteganul. Un volum din 14 coale. Prețul 60 cr.

Tesaurul dela Petroasa sau Cloșca cu puii ei de aur. Studiu arheologic de D. O. Olinescu. Prețul 20 cr.

Biblioteca Săteanului Român. Cartea I. II. III. IV. cuprind materii foarte interesante și amuzante. Prețul la toate patru 1 fl. — căte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. cuprinde materii foarte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.

Colectare de recepte din economie, industrie, comerț și chimie. Prețul 50 cr. Economia pentru scoalele poporale de T. Roșu. Ed. II. Prețul 30 cr.

Îndreptar teoretic și practic pentru invățământul intuitiv în folosul elevilor normali (preparandiali), a invățătorilor și a altor bărbați de scoala de V. Gr. Borgovan, profesor preparandial. Prețul unui exemplar cu portofrancat 1 fl. 80 cr. v. a. În literatura noastră pedagogică abia astăzi vreun op. întogmit după lipsa scoalelor noastre în măsură în care este acesta, pentru aceea îl și recomandăm mai ales directorilor și invățătorilor ca celor în prima linie interesați.

Speciuri din istoria pedagogiei la noi — la români de D. V. Gr. Borgovan. Prețul 15 cr.

Manual de gramatica limbii române pentru scoalele poporale în trei cursuri de Maxim Pop profesor la gimnasiul din Năsăud. — Mar 1 aprobat prin Ministerul de culte și instrucție publică cu rescriptul de datul 26 Aprilie 1886 Nr. 13193. — Prețul 30 cr.

Gramatica limbii române lucrată pe base sintactice de Ioan Butean, profesor gimn. Un volum de preste 30 coale. Prețul 2 fl.

Manual de stilistică de Ioan F. Negruțiu, profesor. Op. aprobat și din partea ministerului de culte și instrucție publică cu rescriptul de datul 16 Decembrie 1885 Nr. 48518. Partea practică foarte bogată a acestui op. — cuprindând compoziții de tot soiul de acte obveniente în referințele vieții sociale — se poate întrebuița cu mult folos de către preotii, invățătorii și alții cărturari români. Prețul 1 fl. 10 cr.

Nu me uita. Colecție de versuri funebrale, urmate de ierășiuni, epitafe și a. Prețul 50 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculării în scoala poporala pentru invățători și preparandii. Bros. I. scrisă de Gavril Trif, profesor preparandial. Prețul 80 cr.

Cele mai eftine cărți de rugăciuni:

Mărgăritariul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesc foarte frumoasă ilustrată. Prețul unui exemplar broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pânză 60 cr., legat mai fin 60, 80, 90 cr. 1 fl., în legătură de lux 1.50—2.50.

Micul mărgăritariu sufletesc. Cărticică de rugăciuni și cântări bisericesc — frumoasă ilustrată, pentru pruncii scolari de ambe secole. Prețul unui exemplar broșurat e 15 cr., — legat 22 cr., legat în pânză 26 cr.

Cărticică de rugăciuni și cântări pentru pruncii scolari de ambe secole. Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui exemplar e 10 cr.; 50 = 3 fl.; 100 = 5 fl.

Visul Prea sântei Vergure Maria a Născătoarei de D-Deu urmat de mai multe rugăciuni frumoase. Cu icoane frumoase. Prețul unui exemplar spedit franco e 10 cr., 50 exemplare 3 fl., 100 exemplare 5 fl. v. a.

Epistola D. N. Iisus Christos. Prețul unui exemplar legat și spedit franco e 15 cr.

[1765] 37—50